

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 347/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 1. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Kanabom ml., advokátska kancelária, J. Zemana 3141/101, Trenčín, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 54/2015 z 22. októbra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. decembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 6 Tdo 54/2015 z 22. októbra 2015 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu“).

2. Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol rozsudkom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 4 T 60/2014 zo 6. októbra 2014 uznaný vinným z pokusu zločinu ublíženia na zdraví spolupáchatel'stvom podľa § 14 a § 20 k § 155 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva spáchaného spolupáchatel'stvom podľa § 20 k § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov nepodmienečne. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) aj na odvolanie sťažovateľa uznesením sp. zn. 23 To 166/2014 z 9. decembra 2014 potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 4 T 60/2014 zo 6. októbra 2014 v celom rozsahu ako vecne správny. Najvyšší súd svojím napadnutým rozhodnutím odmietol sťažovateľom podané dovolanie. V ostatnom podal sťažovateľ ústavnému súdu sťažnosť.

3. Sťažovateľ v podanej sťažnosti skonštatoval, že *„Domnievam sa, že napadnutým uznesením Najvyššieho súdu SR, ktorým rozhodol o odmietnutí dovolania, došlo k porušeniu mojich základných práv, a rovnako sa domnievam, že závery NS SR sú zjavne arbitrárne, pričom majú za následok porušenie môjho práva na súdnu ochranu a na spravodlivý súdny proces.“* K meritu veci rozviedol, že *„Najvyšší súd SR sa podľa môjho názoru dostatočne nevysporiadal s dôvodmi dovolania, a vo svojom odôvodnení sa obmedzil výlučne na stručné konštatovanie, že súd nemusí obligatórne rozhodnúť o prijatí vyhlásenia obvineného, a rovnako, že skutočnosti, že neboli akceptované ďalšie návrhy obvineného na vyhlásenie podľa § 257 Tr. por. takisto nezakladajú dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/Tr. por.“*. Dôsledkom tohto postupu najvyššieho súdu v dovolacom konaní bolo to, že *„Postupom Okresného súdu Trenčín, došlo k procesnému pochybeniu, ktoré malo za následok nepripustenie možnosti vyjadrenia sa ku skutku, k bodom obžaloby spôsobom, aby bolo pripustenie vyhlásenia mojej osoby, čoho výsledkom bolo nesprávne vyhodnotenie poľahčujúcich okolností, a následne uloženie neprimeraného trestu, a rovnako zamietnutím*

odvolania Krajským súdom v Trenčíne, a odmietnutím dovolania uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, proti ktorému táto sťažnosť smeruje, a tým nedošlo k vykonaniu žiadnej nápravy vzniknutého stavu.“

4. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí jeho sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Tdo 54/2015 a jeho uznesením zo dňa 22.10.2015 bolo porušené základné právo

██████████

a) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky

b) na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 22.10.2015, sp. zn. 6 Tdo 54/2015 sa zrušuje v celom rozsahu a vec sa vracia Najvyššiemu súdu... na ďalšie konanie.

3. Najvyššiemu súdu... súčasne ukladá povinnosť zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa...“

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním

a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

7. Sťažovateľ v podanej sťažnosti namietal, že „Okresný súd nepostupoval... v súlade so zákonom pri mojej snahe urobiť vyhlásenie podľa § 257 Tr. por., kedy som ako obžalovaný po prednese obžaloby vyhlásil, že nechcem spraviť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1, písm. a/.

Nikdy som neuviedol, že spáchanie skutkov uvedených v obžalobe popieram, ale dožadoval sa urobenia vyhlásenia podľa § 257 ods. 1 písm. c/.

Uviedol som, že nepopieram spáchanie žalovaného skutku, ale namietam právnu kvalifikáciu žalovaného skutku. Neuvádzal som však, ktorého. Nebola mi položená následne otázka, ku ktorému skutku vinu popieram a ku ktorému skutku požadujem urobiť vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c/.

Aj keď som nepopieral vinu pri jednom zo skutkov obžaloby, neboli mi kladené otázky podľa § 33 ods. 3 písm. c/, d/, e/, f/, g/, h/, ale hlavne mi nebola položená otázka, ktorý skutok z obžaloby namietam a v akom rozsahu. Zo znenia obžaloby bolo pritom evidentné, že som bol obžalovaný ako zo zločinu ublíženia na zdraví, tak z prečinu výtržníctva. Takýmto postupom mi nebolo umožnené využiť svoje práva a došlo k porušeniu práva na obhajobu. Až kladením otázok, keďže som jasne uviedol, že chcem postupovať podľa ustanovenia § 257 ods. 1 písm. c/, sa dalo ustáliť, či popieram alebo nepopieram spáchanie obidvoch skutkov, jedného, ktorého konkrétneho, a až následne mohol Okresný súd Trenčín rozhodnúť o tom, či prijme alebo neprijme vyhlásenie obžalovaného. Okresný súd ani nevyzval prítomného prokurátúra, či navrhuje vyhlásenie prijať.

Okresný súd ani v jednom prípade, kedy som sa domáhal spravenia vyhlásenia nepostupoval procesne správne, a rovnako nepostupoval ani podľa § 257 ods. 4 Tr. por., ktorý uvádza, že ak vyhlási obžalovaný, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, čo som aj spravil, Okresný súd pre potreby ďalšieho konania a rozhodnutia bude uvedené vyhlásenie považovať za priznanie spáchania skutku. O tom musí byť obžalovaný poučený.

Výsledkom postupu okresného súdu Trenčín bolo, že nevyhodnotil dostatočným a zákonným spôsobom môj postoj a vyhlásenie, keď následne uviedol neexistenciu poľahčujúcich okolností podľa § 36 Tr. zák., a pritom som skutok oľutoval, k spáchaniu sa priznal, poškodenému sa ospravedlnil a čiastočne začal nahrádzať škodu.

§ 257 ods. 1) Trestného poriadku jasne uvádza v bod. c, že vyhlásenie je možné aj k jednému zo skutkov uvedených v obžalobe, preto bolo potrebné pýtať sa, ku ktorému skutku aké vyhlásenie uvádzam.

Namietal som v dovolaní aj to, že rozsudok Okresného súdu Trenčín nie je dostatočne odôvodnený vo vzťahu k mojej osobe, obžalovanému - sťažovateľovi [REDAKOVANÉ], a hlavne si odporuje v jednotlivých častiach odôvodnenia, a tým je nepreskúmateľný, k čomu sa Najvyšší súd SR ani nijako nevyjadril.“

8. Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je ani zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné

a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

10. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci. V zmysle svojej judikatúry považuje ústavný súd za protiústavné aj arbitrárne tie rozhodnutia, odôvodnenie ktorých je úplne odchylné od veci samej alebo aj extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

11. Článok 6 ods. 1 dohovoru každému zaručuje právo podať žalobu o uplatnenie svojich občianskych práv a záväzkov na súde, ako aj pod tento článok spadá právomoc súdov rozhodnúť o oprávnenosti trestného obvinenia voči konkrétnej osobe. Takto interpretovaný článok zahŕňa právo na súd, do ktorého patrí právo na prístup k súdu.

K nemu sa pridávajú záruky ustanovené čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o organizáciu a zloženie súdu a vedenie konania. To všetko v súhrne zakladá právo na spravodlivé prerokovanie vecí (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva z 21. 2. 1975, séria A, č. 18, s. 18, bod 36). Právo na spravodlivé prerokovanie vecí zahŕňa v sebe princíp rovnosti zbraní, princíp kontradiktórnosti konania, právo byť prítomný na pojednávaní, právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia a iné požiadavky spravodlivého procesu (III. ÚS 199/08). Ústavný súd napokon poznamenáva, že medzi právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jemu porovnateľným právom na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností, a prípadné porušenie uvedených práv je preto potrebné posudzovať spoločne.

12. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

13. Najvyšší súd v uznesení sp. zn. 6 Tdo 54/2015 z 22. októbra 2015 v podstatnom uviedol:

«Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní obvineného skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1 Tr. por. a § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou prostredníctvom obhajcu (§ 369 ods. 2 písm. b/ a § 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.), že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Tr. por.). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania

podľa § 372 Tr. por., veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo a podal riadny opravný prostriedok.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preštudovaní spisového materiálu dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por. (§ 382 písm. c/ Tr. por.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorý je určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení. Neslúži teda k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili sudy prvého a druhého stupňa, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, upravovať alebo meniť iba súd odvolací (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení dovolací súd nemôže skúmať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy.

K uplatnenému dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd uvádza, že právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu, zabezpečuje rovnosť zbraní medzi obvineným na jednej strane a prokurátora na druhej strane. Právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu.

Zákon pre uplatnenie dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé porušenie práva na obhajobu).

Porušenie práva na obhajobu podľa obvineného spočíva v tom, že mu nebolo umožnené postupovať v súlade s ustanovením § 257 Tr. por. S týmito skutočnosťami sa vysporiadal prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia a potom, čo v odvolaní obvinený namietal porušenie jeho práv v tom istom rozsahu, ako v dovolaní aj druhostupňový súd. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s odôvodnením

obidvoch rozhodnutí. Na margo skutočností uvedených v dovolaní uvádza, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 28. augusta 2014 vyplýva, že obvinený [REDAKOVANÉ] bol riadne poučený tak, ako to vyžaduje Trestný poriadok osobitne podľa ustanovení § 257 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4 Tr. por. Vyhlásil, že poučeniu porozumel. Urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. c/ a uviedol, že nepopiera spáchanie skutku, ale súčasne namieta právnu kvalifikáciu žalovaného skutku v zmysle obžaloby. Súd uznesením rozhodol, že vyhlásenie obvineného neprijíma. Uvedeným postupom boli splnené všetky zákonné podmienky stanovené v § 257 Tr. por. Najvyšší súd poznamenáva, že súd pri postupe podľa § 257 ods. 6, ods. 7 Tr. por. nemusí obligatórne rozhodnúť o prijatí vyhlásenia obvineného. Súd pri rozhodovaní musí brať do úvahy aj ďalšie skutočnosti, ktoré majú súvis so skutkovými zisteniami a na ňom je rozhodnutie o nevyhnutnosti kontradiktórneho hlavného pojednávania a môže rozhodnúť preto aj tak, že vyhlásenie neprijíma, ako to bolo aj v tomto prípade. Skutočnosti, že neboli akceptované ďalšie návrhy obvineného na vyhlásene podľa § 257 Tr. por. takisto nezakladajú dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

V ďalšej časti odôvodnenia uvádza obvinený skutočnosti, ktoré by podľa obvineného mohli naplniť dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Poukazuje na niektoré časti odôvodnenia prvostupňového rozsudku, ktoré by podľa neho mohli byť dôvodom na to, aby súdy jeho konanie nekvalifikovali podľa ustanovenia § 155 Tr. zák., ale aby jeho konanie bolo kvalifikované podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., prípadne § 157 Tr. zák. Uvádza v odôvodnení prvostupňového rozsudku jednotlivé vety, ktoré svedčia o tom, že na poškodeného viac útočil spoluobvinený [REDAKOVANÉ] ako on. Poukazuje na rozporné tvrdenia v odôvodnení rozhodnutia, ktoré sú v jeho neprospech. V odôvodnení dovolania poukazuje na rozpory v znaleckých posudkoch [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], a takisto vyslovuje názor, že súd mal rozpory v znaleckých posudkoch vyhodnotiť inak v jeho prospech.

Uvedené skutočnosti sú námietkami voči skutkovým zisteniam a hodnoteniu dôkazov, čo v dovolacom konaní nie je možné, ako to už bolo konštatované v predchádzajúcej časti tohto rozhodnutia.»

14. Krajský súd v uznesení sp. zn. 23 To 166/2014 z 9. decembra 2014 k meritu veci uviedol:

«Okresný súd náležite zistil a ustálil skutkový stav ako predpoklad potrebný na jeho rozhodnutie, pričom postupoval v súlade so zákonom. Na hlavných pojednávaniach vykonal všetky dostupné a potrebné dôkazy a tieto aj objektívne a správne vyhodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivito i v celkovom súhrne tak, ako mu to ukladá ustanovenie § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel k správnym skutkovým zisteniam a právnym záverom. Okresný súd v súlade s ustanovením § 168 ods. 1 Tr. por. v odôvodnení napadnutého rozsudku vysvetlil, o ktoré skutočnosti oprel svoje závery pri uznaní viny obžalovaných [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]. Pokiaľ sa týka obrany obžalovaného [REDAKOVANÉ], podporovanej spoluobžalovaným [REDAKOVANÉ], že bol napadnutý poškodeným [REDAKOVANÉ], a že sa len bránil útoku poškodeného, takto prezentovanej obrane neuveril senát krajského súdu vzhľadom na ostatné vo veci vykonané usvedčujúce dôkazy a nemohol jej prisvedčiť. Poškodený [REDAKOVANÉ] uviedol, že v inkriminovaný večer sedel v bare spoločne s [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], pričom on pil čaj. Bavili sa a počuli nejaké výstrely, pričom dievčatá povedali, že by chceli ísť preč. Povedal, že dopijú a pôjdu. Keď obžalovaní opäť začali strieľať na terase, tak vyšiel na terasu sa s obžalovanými dohodnúť. Obidve svedkyne vyšli na terasu po cca jednej minúte a za takýto krátky čas nemohlo dôjsť k rozhovoru s obžalovanými, k zbieraniu nábojníc a ešte aj k napadnutiu obžalovaného [REDAKOVANÉ] zo strany poškodeného [REDAKOVANÉ] tak, ako to uvádzal obžalovaný [REDAKOVANÉ] a spoluobžalovaný [REDAKOVANÉ]. Tu senát krajského súdu uvádza, že poškodený [REDAKOVANÉ] je subtilnej postavy, pričom z posudkov vyplýva, že je mierumilovnej povahy, nemal pozitívne alkoholické nápoje (pil len čaj), a preto je nepravdepodobné, že by takýto človek napadol dve vyšportované osoby, z ktorých jedna mala naviac pištoľ v ruke, pričom z priestupkových riešení obžalovaného [REDAKOVANÉ] vyplýva, že má výrazné sklony k agresívnemu správaniu. Na druhej strane je potrebné uviesť, že z výpovedí svedkýň [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] vyplývajú tri fázy bitia poškodeného a to jednak na terase, keď asi po minúte vybehli von a videli, že poškodený [REDAKOVANÉ] stál chrbtom k stene a obidvaja obžalovaní stáli vedľa seba a napádali ho pästami do hlavy, do brucha, kopali ho, kričali „zabijem ťa“, jeden na druhého „zabi ho“. Potvrdili, že poškodeného začal udierať do hlavy obžalovaný [REDAKOVANÉ] a potom poškodeného udrel aj obžalovaný [REDAKOVANÉ], pričom sa striedali. Poškodený sa skrčil a chránil si hlavu a tvár a vtedy ho obžalovaný [REDAKOVANÉ] kopal do brucha. Následne obžalovaný [REDAKOVANÉ] zobral popolníkový kôš a udrel poškodeného

█ do hlavy. Svedkyne tiež potvrdili, že poškodený █ neudrel ani raz a neútočil na obžalovaných. Keď sa poškodenému podarilo utiecť z terasy do vnútra baru, potvrdzujú aj bitie vo vnútri. Svedkyne taktiež potvrdili bitie aj vonku pred reštauráciou obžalovaným █, ktorý udrel poškodeného päťou do hlavy, hrudníka a kopal ho. Napokon žiadali obžalovaného █, aby presvedčil obžalovaného █, aby už poškodeného nechal tak, pričom tento obžalovaného █ presvedčil, ktorý prestal na poškodeného útočiť a potom zobrali poškodeného preč. Aj výpoveď poškodeného █ je v súlade s výpoveďami svedkýň, pričom tento popísal začiatok napadnutia na terase a uviedol, že keď podával nábojnicu, zdalo sa mu, že obžalovanému █, vtedy vycítil, že niečo nie je v poriadku a od tohto momentu si veľa nepamätá, lebo tam musel dostať asi prvú ranu. Pamätal si už len ako sa prebral na zemi a držal si hlavu. Obžalovaní sú ďalej z trestnej činnosti usvedčovaní podporne aj výpoveďou nepriameho svedka █ a vierohodnou časťou výpovede svedkyne █. Skutočnosť, že zranenia boli spôsobené bez akýchkoľvek pochybností, zavinením inou osobou, bez pochybností potvrdzujú obidva znalecké posudky z odboru zdravotníctva a farmácie, tiež rozsah zranení, ako aj vyššie uvedené svedecké výpovede, ktoré vzájomne korešpondujú a sú bez podstatných rozporov. Pokiaľ ide o ďalšie dôvody, odvolací súd poukazuje na veľmi podrobne a precízne odôvodnenie napadnutého rozsudku, s ktorým sa stotožnil.

Odvolací súd sa nestotožnil s námietkami obžalovaných, že nešlo o spolupáchateľstvo. Obidvaja obžalovaní podľa výpovedí svedkýň poškodeného napádali päťami do hlavy, do brucha, kopal ho, pričom v útokoch sa striedali. Obžalovaný █ udrel poškodeného aj popolníkom do hlavy. Preto aktívne konanie obžalovaných malo bezprostredne smerovať k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví. Teda spôsobené zranenia poškodeného, ktoré nepopiera iba obžalovaný █, vznikli spoločným konaním obidvoch obžalovaných.

Pokiaľ obžalovaní █ a █ namietali, že nedošlo k pokusu ťažkej ujmy na zdraví podľa § 155 ods. 1 Tr. zák., s týmto sa senát krajského súdu nestotožnil. Pokus ťažkej ujmy na zdraví vyplýva zo samotného spôsobu útoku, keď obžalovaný █ a obžalovaný █ poškodeného bili hlava-nehlava, surovým kopaním a tiež verbálnym vykrikovaním obžalovaných „zabi ho“, „zabijem ťa“ a samotný pokus bol dokonaný spôsobením poranenia hlavy, a to zlomením čelovej kosti s prevalením do čelových dutín

s priamym ohrozením mozgu. A len vďaka tomu, že nebolo podané odvolanie prokurátora v neprospech obžalovaných, sa odvolací súd nezaoberal otázkou možnej kvalifikácie konania obžalovaných ako pokusu spôsobenia následku v podobe smrti. Preto súd prvého stupňa nepochybil ani pri právnom posúdení konania obžalovaných, keď ich konanie po právnej stránke kvalifikoval ako pokus zločinu ublíženia na zdraví v spolupáchatelstve podľa §§14 ods. 1, 20 k § 155 ods. 1 Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva v spolupáchatelstve podľa § 20 k § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák.

Vo veci boli podané dva znalecké posudky z odboru zdravotníctvo a farmácia, ktorých základ podstatný pre rozhodnutie v predmetnej veci bol pre rozhodnutie súdu postačujúci, preto sa odvolací súd nestotožnil s námietkou obhajcu obžalovaného ■■■, že bolo potrebné do konania pribrať znalecký ústav.

Pokiaľ sa týka námietky obhajoby, že obžalovanému nebolo umožnené urobiť vyhlásenie, k tomu senát krajského súdu uvádza, že zákon nepripúšťa obžalovanému urobiť vyhlásenie s výhradou k právnej kvalifikácii, preto súd prvého stupňa toto vyhlásenie správne neprijal. Po vykonaní dokazovania už vyhlásenie nie je možné urobiť a pokiaľ obhajoba predložila takýto postup súdu, tento postup odvolací súd považuje za nesprávny a nezákonný.

Pokiaľ ide o ďalšie namietané okolnosti, s týmito sa dôsledne vysporiadal už súd prvého stupňa.

Okresný súd postupoval správne pri ukladaní trestov, vychádzajúc pritom z ustanovenia § 34 ods. 1, 4 Tr. zák., pričom prihliadol na spôsob spáchania činov (zločinu a prečinu), následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce, priťažujúce okolnosti, na osohy páchatel'ov, ako aj možnosti ich nápravy.

...

U obžalovaného ■■■ súd taktiež nezistil poľahčujúcu okolnosť v zmysle § 36 Tr. zák. a ani priťažujúcu okolnosť v zmysle § 37 Tr. zák. Súd však u tohto obžalovaného prihliadol na celkový postoj obžalovaného k spáchanej trestnej činnosti, že obžalovaný sa čiastočne doznal k spáchanej trestnej činnosti, ako aj na to, že sa začal podieľať na náhrade spôsobenej škody. Obžalovanému bol uložený trest podľa § 34 ods. 6 Tr. zák. s použitím ustanovenia § 38 ods. 2 Tr. zák., ako aj ustanovenia o úhrnnom treste § 41 ods. 1 Tr. zák. podľa najprísnejšieho trestného činu § 155 ods. 1 Tr. zák. v trestnej sadzbe v rozpätí (4-10

rokov), preto správne súd prvého stupňa uložil obžalovanému trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 4 roky. Ani u tohto obžalovaného neboli zistené okolnosti odôvodňujúce mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Takto uložené tresty aj odvolací súd považuje za zákonné. Vzhľadom k tomu, že obžalovaní neboli v posledných 10 rokoch vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin, správne boli súdom prvého stupňa v zmysle § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. zaradení na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.»

15. Okresný súd v rozsudku sp. zn. 4 T 60/2014 zo 6. októbra 2014 uviedol:

„Senát okresného súdu považuje najskôr za potrebné uviesť, aj vzhľadom na opakované námietky obhajoby, predovšetkým zo strany obžalovaného [REDAKOVANÉ], že všetky vykonané dôkazy boli v každom štádiu konania, teda aj vrátane prípravného konania (po vznesení obvinenia obom obžalovaným) získané a vykonané zákonne, t. j. v súlade s platným trestným poriadkom. Pokiaľ orgány činné v trestnom konaní postupovali v danom prípade tak, že do konania pribrali opätovne ďalšieho znalca z odboru zdravotníctva a farmácie na riešenie otázok vo vzťahu k vzniknutým zraneniam poškodeného v inkriminovanom čase, ich charakteru a mechanizmu ich vzniku ako aj k ich liečbe, senát okresného súdu nezistil žiadne procesné pochybenia orgánov činných v trestnom konaní (aj v zmysle ustálenej judikatúry v tomto smere). Z uznesenia dozorového a intervenujúceho prokurátora, ktorým zamietol sťažnosť oboch obžalovaných proti takémuto procesnému postupu vyšetrovateľa Policajného zboru dostatočne (č. l. 264 až 266 trestného spisu) vyplýva dôvodnosť potreby takéhoto procesného postupu. Napokon nemožno opomenúť, že v rámci platnej zásady vyplývajúcej z trestného poriadku (§ 2 odsek 14), t. j. rovnosť procesných strán s poukazom na § 268 odsek 3 má aj obvinený (obžalovaný) právo sám zaobstarávať a predkladať znalecké posudky. Pred senátom senát okresného súdu potom na hlavnom pojednávaní, v súlade s platným trestným poriadkom, oba znalecké posudky v prípravnom konaní zaobstarané orgánmi činnými v trestnom konaní, boli vykonané výsluchmi oboch znalcov a na vzniknuté rozpory, odlišnosti či nejasnosti aj vykonanou konfrontáciou oboch pribratých znalcov. Ďalšie námietky obhajoby, že do konania pribratý takýto znalec z odvetvia súdneho lekárstva nie je relevantným znalcom v danom prípade, senát okresného súdu odkazuje na jeho odborné vyjadrenia k týmto

námietkam a poukazuje na skutočnosť, že odvetvie súdneho lekárstva je prierezovým odvetvím v medicíne a teda súvisí aj s odvetvím chirurgie a traumatológie, keď v danom prípade znalec [REDAKOVANÉ] ako sám zdôraznil konzultoval aj s ošetrojúcou klinikou v [REDAKOVANÉ]. Neobstojí ani ostatná námietka obhajoby, ktorá by mala navyše aj súvis vo vzťahu k vierohodnosti znaleckého pôsobenia menovaného znalca, že vyhotovil svoj znalecký posudok „expresne“ potom, čo nadobudlo právoplatnosť uznesenia o jeho pribratí do konania. Znalec presvedčivo a logicky vysvetlil, že on sám nemal vedomosť, že toto uznesenie bolo napadnuté opravným prostriedkom a svoju úlohu začal plniť ihneď potom, čo mu bolo predmetné uznesenie doručené. Takýto jeho postoj plne korešponduje aj s tým, že v danom prípade išlo a ide o väzobnú trestnú vec, ktorá má byť v zmysle ustanovenia § 2 odsek 6 Tr. poriadku vybavovaná prednostne a urýchlene. Ani ďalšie vznášané pochybnosti obhajoby vo vzťahu k vierohodnosti tohto dôkazu, že znalec postupoval účelovo, keďže orgány činné v trestnom konaní v pôsobnosti Trenčína ho často priberajú (tiež Ústav súdneho lekárstva v Martine) a kontaktom so splnomocneným zástupcom poškodeného možno považovať za irelevantné, bez akýchkoľvek reálnych dôkazov, ktoré by túto skutočnosť náležite preukazovali. Znalec aj splnomocnený zástupca vierohodne vysvetlil účel ich jediného kontaktu prostredníctvom telefónu, ktorý logicky nemôže spochybňovať vierohodnosť tohto dôkazu. Obdobne to platí aj o námietkach obhajoby vo vzťahu k vykonávaniu dôkazov v prípravnom konaní, pokiaľ išlo o výsluchy svedkov, ktorých obsah bol v neprospech oboch obžalovaných, v štádiu pred vznesením obvinenia, pričom však na obsahy týchto výpovedí však ani senát nemohol pri konečnom hodnotení dôkazov prihliadať.

Senát okresného súdu po vykonaní celého dokazovania, v „dostupnom“ rozsahu nevyhnutnom pre spravodlivé rozhodnutie dospel k záveru, že žalovaný skutok je potrebné, bez narušenia jeho skutkovej totožnosti, primerane upraviť, pretože bolo potrebné objektívne a pravdivo niektoré skutkové okolnosti zdôrazniť či doplniť a niektoré - spôsobené zranenia a opodstatnenosť ich liečby jednoznačne ustáliť. Pokiaľ išlo o obranu či obhajobné tvrdenia obžalovaného [REDAKOVANÉ], že on sa bránil iba „útokom“ poškodeného, čo bližšie popisoval, senát okresného súdu nemohol vzhľadom na ostatné viaceré vykonané a usvedčujúce dôkazy akceptovať. Takejto obrane, ktorú v tomto smere po celý čas podporoval aj [REDAKOVANÉ] nebolo možné ani z logického hľadiska uveriť, aj

vzhľadom na všetky okolnosti celého prípadu, keď poškodený išiel za oboma obžalovanými, ktorí z jeho vtedajších vedomostí disponovali nejakou strelnou zbraňou, boli dvaja, z toho obžalovaný [REDAKOVANÉ] výrazne fyzicky podstatne disponovanejší než sám poškodený. Obhajobné tvrdenia [REDAKOVANÉ] sú tiež podporne vyvrátené aj nespornou skutočnosťou, jeho predchádzajúcimi viacerými priestupkovými konaniami ako aj trestným konaním, ktoré poukazujú na jeho výrazné sklony k agresívnemu konaniu, bez zábran a k impulzívnym reakciám v prípadoch konfliktných riešení. Významnou mierou však vierohodnosť obrany obžalovaného narúšajú aj jeho dokázané tzv. „kolúzne“ (ovplyvňovacie) aktivity, ktoré tento obžalovaný vyvinul už krátko po inkriminovanom čase, keď zlikvidoval obrazový záznam na záznamové médiu - harddisku, ktorý mohol významným spôsobom prispieť k objasňovaniu skutkových okolností. To, že tak urobil má iba jediné a možné logické vysvetlenie, že obžalovaný by tak nekonal, potom, čo preukázateľne na základe ďalšieho znaleckého dokazovania, odborného vyjadrenia, ako aj výpovede svedka [REDAKOVANÉ] sa oboznámil s obsahom tohto záznamu, keby na tomto zázname mali byť zachytené skutkové okolnosti, ktoré by mali podporovať jeho obranu a obžalovaný by tiež tak nemal logicky dôvod konať ani v prípade, keby sa tam žiaden podstatný obrazový záznam nenachádzal. Aj ďalšie neskôr preukázané kolúzne aktivity od obžalovaného [REDAKOVANÉ] smerom k osobe svedkyne [REDAKOVANÉ], ako senát okresného súdu konštatoval pri rozhodovaní o jednej z jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, významným spôsobom vyvrátili vierohodnosť jeho obrany a tvrdenia o skutkových okolnostiach. Pri konštatovaní o kolúzných aktivitách senát okresného súdu nemôže nechať bez povšimnutia ešte jeden fakt, a to, že zaistená plynová pištoľ patriaca obžalovanému [REDAKOVANÉ], ktorú sám vydal s predchádzajúcou jeho snahou túto zničiť, čo preukazuje stav, resp. rozsah jej poškodenia, poukazuje tiež na možné takéto aktivity smerujúce v tom čase k snahe zahmlieť skutkový stav veci - možným spochybneniam o strelbe v inkriminovanom čase. Naopak, tvrdenia obžalovaného [REDAKOVANÉ], že poškodený mohol byť pod vplyvom omamných látok, drog a alkoholu keď sa išiel „predvádzať“ pred svojimi priateľkami, bolo z nich preukázané iba to, že poškodený bol pod vplyvom požitia alkoholických nápojov z inkriminovaného dňa, čo sám priznal, keď ani rozsah požitia, vzhľadom na chybné vykonanú skúšku na alkohol v dychu nebol relevantne preukázaný a teda aj dosah na jeho vnímanie. Na druhej strane aj obžalovaný [REDAKOVANÉ]

(i obžalovaný ██████████), ako sám priznal, v inkriminovanom dni požívali alkoholické nápoje. Pritom obžalovaný ██████████ svojim pokusom uznať vinu v priebehu vykonávania dokazovania, k svojimi vyjadreniami prispel nielen k usvedčeniu samého seba zo spôsobenia zranení poškodenému v inkriminovanom čase, ale aj k usvedčeniu spoluobžalovaného ██████████ na spôsobení týchto zranení. To, že tieto zranenia boli spôsobené bez akýchkoľvek pochybností zavinením inou osobou preukazujú presvedčivo a vierohodne oba podané znalecké posudky z odboru zdravotníctva a farmácie, ako aj výpovede oboch priamych svedkýň ██████████ a ██████████, ako aj výpoveď samotného poškodeného ██████████ ako svedka, ktoré výpovede vzájomne korešpondujú a sú bez relevantných rozporov. Napokon aj samotná výpoveď svedkyne ██████████ aj keď malou časťou, iba vo všeobecnej rovine, nie v detailoch prispieva k usvedčeniu oboch obžalovaných. Jej výpoveď však nemožno hodnotiť v celom rozsahu aj z logického hľadiska za hodnovernú, keď bolo preukázané, že táto bola pod vplyvom obžalovaného ██████████ a jeho okolia, čomu nasvedčujú jej opakované vyhlásenia, že si na konkrétne skutočnosti pre „značný“ časový odstup nepamätá v rámci kladenia otázok inými osobami, než obžalovaným ██████████, na ktoré jeho otázky však detailne reagovala. K jej nevierohodnosti významnou mierou prispeli i jej odpovede na kladené otázky, keď na jednej strane potvrdzovala svoje postavenie priameho svedka, avšak násilie, ktorým svedkom bola, čo ostatne potvrdzovali aj svedkyne ██████████ a ██████████, nelogicky bližšie popísať nevedela, resp. sa detailnejším odpovediam vyhýbala. V neposlednom rade oboch obžalovaných usvedčujú aj relevantné listinné a vecné dôkazy, najmä však závery znaleckých posudkov. Je pravdou, že znalci - lekári sa v istých konštatovaniach aj podstatného charakteru rozchádzali, avšak ich základ podstatný, pre rozhodnutie v predmetnej trestnej veci bol bez rozporov, čo obaja znalci, o. i. aj konštatovali. V prípade takého dôkazu senát okresného súdu považuje za potrebné uviesť, že súd pri svojom rozhodovaní nikdy nie je viazaný závermi takéhoto dôkazu. V prípade pochybností a nejasností má nasledovať výsluch znalca na ich odstránenie a v prípade, že tieto existujú medzi takýmito znaleckými posudkami, bez ohľadu, kto ich obstaral, je potrebné tieto konfrontovať, čomu v danom prípade tak na hlavnom pojednávaní bolo. Až v prípade, že aj napriek takejto konfrontácii existujú vážne pochybnosti pre vyslovenie odborných záverov o dôležitých otázkach, ktoré majú znalci zodpovedať v trestnom konaní,

prichádza do úvahy pribratie ďalšieho znalca či znaleckého ústavu. O tomto však vždy rozhoduje konajúci súd. V posudzovanom prípade však podľa názoru senátu okresného súdu tomu tak nebolo a teda nebolo potrebné predmetné trestné konanie, navyše väzobného charakteru časovo zaťažovať, pretože závery znalcov, ich vysvetlenia so zreteľom na ďalšie preukázané skutočnosti plne postačovali na posúdenie sporných otázok, ktorými bolo predovšetkým určenie charakteru vzniknutých zranení a doby ich nevyhnutného liečenia vrátane obmedzení poškodeného na bežnom spôsobe života. V tomto smere senát okresného súdu sa nemôže stotožniť s názorom znalca [REDACTED] o charaktere vzniknutých zranení ako zranení ľahkých z medicínskeho hľadiska. Prijateľným logickým záverom o ich charaktere z medicínskeho hľadiska ako ťažkými zraneniami je záver druhého znalca [REDACTED], ktorého závery boli v tejto otázke presvedčivejšie. To platí aj spôsob a metóde potrebného intervenujúceho zákroku u poškodeného na odbornej klinike v [REDACTED], kde o. i. konštatovali aj zranenia oka, ktoré závery si osvojil aj senát okresného súdu. Znalec [REDACTED] iba verbálne spochybňoval spôsob a metódu vykonaného intervenujúceho zákroku u poškodeného na klinike v [REDACTED], od ktorej sa už v súčasnej dobe ustupuje, avšak bez hmatateľných dôkazov, ktoré by náležite potvrdzovali takéto jeho odborné závery. Naopak znalec [REDACTED] v tomto smere presvedčivo vysvetlil prečo k takémuto zákroku u poškodeného muselo dôjsť a toto fakticky potvrdzoval aj zvolený odborný postup na klinike v [REDACTED]. Na druhej strane senát okresného súdu považoval závery znalca [REDACTED] o tom, že zranenia na lebke poškodeného nie sú impresívneho charakteru za presvedčivejšie, resp. minimálne sporné, ak by malo dôjsť k takémuto konštatovaniu, a toto konštatovanie preto zo žalovaného skutku vypustil. V danom prípade bolo potrebné ustáliť aj akým spôsobom došlo ku zraneniam poškodeného, v ktorej otázkach sa obaja znalci zásadne nerozhádzali a potvrdzovali, že muselo ísť o opakované násilie inou osobou popisované aj priamymi svedkami. Nesporným sa aj na podklade medicínskeho znaleckého skúmania fakt, že zranenia najmä v časti hlavy tak, ako sa podrobne konštatovalo mohli viesť k bezprostrednému ohrozeniu dôležitého orgánu u poškodeného, ktorým je mozog a tým aj života poškodeného, ak by sa zvýšila sila úderov či intenzita násilia. Spôsobené zranenia poškodeného, ktoré zjavne nepopiera iba obžalovaný [REDACTED] vznikli spoločným konaním oboch obžalovaných. Z preukázaných skutkových okolností možno jednoznačne vyvodiť iba

záver, že aktívnejším vo fyzických útokoch bol obžalovaný [REDACTED]. Na poškodeného fyzicky útočil ešte aj vo vnútri reštaurácie a aj vonku potom, čo poškodený unikol z reštaurácie. Senát okresného súdu mal za preukázané, že obžalovaný [REDACTED] uderil poškodeného aj stojanovým popolníkom, ktorého popis sa podarilo ustáliť na hlavnom pojednávaní a ktorú skutočnosť aj senát okresného súdu doplnil v žalovanom skutku. Aj keď obžalovaný [REDACTED] tento fakt poprel, priznal iba to, že predmetný popolník zdvihol a odhodil smerom od poškodeného preč, jedna zo svedkýň presvedčivo potvrdila, že poškodeného s ním uderil po hlave. Senát okresného súdu konštatuje, že z podrobne vykonaného dokazovania bolo zistené iba to, že poškodeného udierali obaja obžalovaní, opakovane, rukami - päťami aj nohami a to aj v istom momente, keď sa poškodený nachádzal na zemi, pričom vzniknuté a konštatované zranenia vznikli aktívnym konaním oboch obžalovaných a teda v príčinnej súvislosti s ich útokmi na poškodeného v inkriminovanom čase a na inkriminovanom mieste. Vari najspornejším faktom v danom prípade bolo právne posúdenie vzniknutých zranení u poškodeného v zmysle trestného zákona. Ich posúdenie z právneho hľadiska (trestného zákona) je výlučne v kompetencii súdu a nie znalca. V danom prípade ani jedno zo zranení, ktoré poškodený utrpel nemožno posúdiť jednoznačne ako ťažkú ujmu podľa § 123 odsek 3 písm. a) až h) Tr. zákona. Do úvahy posúdenie vzniknutých zranení v ich súhrne prichádzalo iba posúdenie ako ťažkej ujmy z hľadiska ustanovenia § 123 odsek 3 písm. ch) Tr. zákona, t. j. ako porucha zdravia trvajúca dlhší čas. Z ustanovenia § 123 odsek 4 Tr. zákona jednoznačne vyplýva, že za takúto poruchu možno považovať iba poruchu trvajúcu dlhší čas, ktorá si objektívne vyžiada liečenie, prípadne aj práceneschopnosť v trvaní najmenej 42 kalendárnych dní, počas ktorých závažne ovplyvňovala obvyklý spôsob života poškodeného. Aj keď poškodenému (študent v inkriminovanom čase) nebola vystavená jeho lekárom prvého kontaktu (ošetrojúci lekár) písomná práceneschopnosť, táto skutočnosť sama o sebe v zmysle uvedeného zákonného ustanovenia a priori nevyklučuje posúdenie jeho zranení ako dlhšie trvajúca porucha zdravia a teda ako ťažká ujma. Závery znalca [REDACTED] o minimálnej dobe 8 týždňov na liečenie konštatovaných zranení, prezentované však výlučne vo všeobecnej rovine však nemožno relevantne považovať v danom prípade pre komplexné posúdenie v zmysle trestného zákona. Rovnako tak ani vyslovené závery druhého znalca [REDACTED], že doba 24 dní je celkovou dobou obmedzenia poškodeného na

bežnom spôsobe života nemožno považovať za relevantný údaj, ktorý má pritom bagatelizujúci charakter oproti tomu, čo uvádzal druhý znalec, [REDACTED] v rámci vyjadrenia objektívne nevyhnutnej liečby zranení poškodeného, ktoré závery sú v tomto ohľade presvedčivejšie. Znalec [REDACTED] vo svojom pôvodnom písomnom znaleckom posudku (na jeho č. 1. 17 a č. 1. 219 trestného spisu) konštatuje, že doba liečenia poškodeného po poslednú jeho lekársku kontrolu, na ktorej už nebola žiadna liečba doporučená trvala 41 dní, keď od 12. marca 2014 poškodený začal už navštevovať školu, čo potvrdil aj sám poškodený. Senát okresného súdu práve uvedené skutočnosti považuje významné, pre právne posúdenie dlhšie trvajúcej poruchy zdravia v danom prípade, keď skutočnosť, že poškodený začal navštevovať školu a vyvíjať aj fyzické aktivity, ktoré už nespádajú do rámca objektívne nevyhnutnej liečby a odkázanosti. Preto senát okresného súdu dospel k záveru, že v danom prípade nemožno hovoriť jednoznačne o dlhšie trvajúcej poruche zdravia z hľadiska citovanej zákonnej úpravy ustanovenia § 123 odsek 4 Tr. zákona a teda nemožno jednoznačne spôsobené zranenia u poškodeného charakterizovať, resp. právne posúdiť ako ťažkú ujmu na zdraví podľa § 123 odsek 3 písm. ch) Tr. zákona. V posudzovanom prípade sa však charakter poškodenia zdravia vrátane objektívnej nevyhnutnej liečby a s ňou spojeného závažného vplyvu na bežný spôsob života u poškodeného tesne priblížil ku charakteru ťažkej ujmy na zdraví podľa § 123 odsek 3 písm. e) a písm. ch) Tr. zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti potom senát okresného súdu uznal oboch obžalovaných za vinných zo spáchania žalovaného skutku tak, ako je uvedený po nevyhnutnej úprave senátom okresného súdu vo výrokovvej časti tohto rozsudku, bez narušenia skutkovej totožnosti pôvodne žalovaného skutku, a ich konanie právne posúdil v zmysle trestného zákona s prihliadnutím na všetky zákonné kritéria a preukázané okolnosti celého prípadu ako jednočinný súbeh dvoch trestných činov. Jednak ako pokus trestného činu zločinu ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve podľa §§ 14 odsek 1, 20 k § 155 odsek 1 Tr. zákona a jednak ako trestný čin prečinu výtržníctva v spolupáchateľstve podľa § 29 k § 364 odsek 1 písm. a) Tr. zákona. Pokiaľ ide o pokus zločinu ublíženia na zdraví podľa § 155 odsek 1 Tr. zákona v spolupáchateľstve, bolo nepochybne preukázané, že aktívnym konaním oboch obžalovaných (u obžalovaného [REDACTED] vo väčšej miere) boli spôsobené konštatované zranenia u poškodeného, ktoré v príčinnej súvislosti

bezprostredne smerovali k spôsobeniu ťažkej ujmy na zdraví v zmysle § 123 odsek 3 písm. e) a písm. ch) so zreteľom na odsek 4 citovaného zákonného ustanovenia. Tento následok však v danom prípade celkom nenastal. Senát okresného súdu v zmysle vyššie uvedených skutočností konštatuje, že to boli obaja obžalovaní, ktorí ako prví fyzicky zaútočili na poškodeného. V takomto konaní po istý čas na terase predmetnej reštaurácie pokračovali a obžalovaný [REDAKOVANÉ] neskôr aj vo vnútri reštaurácie a potom aj pred ňou potom, čo poškodený začal unikať zo sféry oboch obžalovaných. Senát okresného súdu sa nemohol stotožniť s obhajobnými tvrdeniami, že terasa reštaurácie, kde vznikol konflikt medzi oboma obžalovanými a poškodeným nie je miestom verejnosti prístupným. Už len fakt, že ide o bezprostredne vonkajší priestor reštaurácie s plynulým prechodom, a že v inkriminovanom čase poškodený bez akýchkoľvek problémov sa tam dostal, spĺňa kritéria miesta verejnosti prístupnom. Napokon aj pokračujúci útok obžalovaného [REDAKOVANÉ] vo vnútri reštaurácie a pred ňou na ulici takýmto miestom jednoznačne je a jeho útok pritom bol minimálne v prítomnosti troch svedkov ([REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ]), najmä pokiaľ ide o vnútorné priestory reštaurácie. Preto obaja obžalovaní súčasne naplnili aj skutkovú podstatu prečinu výtržníctva v spolupáchateľstve podľa § 20 k § 364 odsek 1 písm. a) Tr. zákona. K formálnym spoločným znakom u citovaného zločinu a prečinu u oboch obžalovaných senát okresného súdu uvádza, že obaja obžalovaní z hľadiska veku a trestnoprávnej zodpovednosti evidentne spĺňajú tento znak podľa § 22 Tr. zákona a ani u jedného z nich nebola zistená nepričetnosť či jej zníženie v zmysle § 23 Tr. zákona. Obaja v oboch prípadoch konali jednoznačne formou priameho úmyslu (*dolus directus*) podľa § 15 písm. a) Tr. zákona. Ani jeden z obžalovaných, a obžalovaný [REDAKOVANÉ] ako sa bránil už tobôž, nekonali v nutnej obrane v zmysle § 25 Tr. zákona, čo by ich mohlo exkulpovať (vyviniť) a nebolo by tomu tak ani v prípade, že by bolo preukázané, že to bol poškodený, ktorý by fyzicky útočil ako prvý. Naplnené boli teda u oboch obžalovaných v oboch prípadoch konštatovaných trestných činov subjekt a subjektívna stránka - úmysel. V prípade zločinu ublíženia na zdraví aj objektívna stránka - konanie, resp. ktoré bezprostredne a v príčinnej súvislosti s ich konaním viedlo k možnému následku spôsobeniu ťažkej ujmy u poškodeného ako aj objektívna stránka - konanie v prípade prečinu výtržníctva, keď obaja obžalovaní fyzicky na mieste verejnosti prístupnom napadli poškodeného. Rovnako tak boli naplnené aj objekty, ktoré obe skutkové podstaty trestných

činov chránia, a to zdravie fyzickej osoby, ako aj záujem spoločnosti na ochrane verejného poriadku a pokoja a ich zachovávanie. V prípade prečinu výtržníctva bol naplnený aj potrebný materiálny korektív, t. j. stupeň nebezpečnosti konania oboch obžalovaných, zjavne vyšší ako nepatrný.

Pri určovaní druhu a výmery trestu u oboch obžalovaných senát okresného súdu prihliadal najmä na spôsob spáchania oboch predmetných trestných činov (zločinu aj prečinu), ich následok, zavinenie a jeho mieru u každého, pohnútku (motív), príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu oboch obžalovaných, ich pomery a možnosti ich nápravy.

...

Aj u obžalovaného [REDAKOVANÉ] senát okresného súdu obdobne konštatoval neexistenciu tak poľahčujúcich okolností podľa § 36 Tr. zákona ako aj príťažujúcich okolností podľa § 37 Tr. zákona. Rovnako u neho bolo potrebné pri ukladaní tiež iba trestu odňatia slobody podľa § 34 odsek 6 Tr. zákona, použiť ustanovenie § 38 odsek 2 Tr. zákona ako aj ustanovenie o úhrnnom treste odňatia slobody podľa zásad uvedených v § 41 odsek 1 Tr. zákona podľa najprísnejšej skutkovej podstaty trestného činu v danom prípade podľa § 155 odsek 1 Tr. zákona taktiež v sadzbe od 4 do 10 rokov. Aj u neho senát okresného súdu pri ukladaní trestu prihliadol na všetky okolnosti prípadu, že bol tiež aktérom rušenia nočného pokoja strelbou zo svojej plynovej zbrane na verejnosti a tým vyvolaním pocitu nebezpečenstva, ako aj zhodný motív ako u spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ]. Senát okresného súdu však v prípade tohto obžalovaného pri ukladaní úhrnného trestu odňatia slobody prihliadol na istú, menšiu mieru zavinenia než u spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], skutočnosť, že sa čiastočne doznal a už počas vykonávania hlavného pojednávania sa ospravedlnil poškodenému a prejavil snahu podieľať sa na náhrade spôsobenej škody. Takýto jeho postoj na rozdiel spoluobžalovaného [REDAKOVANÉ] možno hodnotiť pozitívne, aj keď jeho snaha o opätovné umožnenie vyhlásiť vinu už po vykonaní ťažiskových dôkazov možno považovať čiastočne za jeho taktiku. Avšak aj napriek tomu senát okresného súdu zohľadnil celkový postoj obžalovaného a uložil mu potom úhrnný trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby vo výmere 4 (štyri) roky, samozrejme spojeného s výkonom, pretože výchovný trest odňatia slobody možno uložiť iba pri treste odňatia slobody, ktorý neprevyšuje hranicu troch rokov. Aj jeho senát okresného súdu na

výkon uloženého trestu zaradil do najmiernejšieho ústavu podľa § 48 odsek 2 písm. a) Tr. zákona, t. j. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, keď ani v jeho prípade neboli dôvody na iný postup zaradenia podľa ustanovenia odseku 4 citovaného zákonného ustanovenia. Aj v jeho prípade bude takto uložený trest, keď ani u neho neboli dostatočne zistené skutočnosti, odôvodňujúce mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 Tr. zákona, dostatočný na dosiahnutie svojho účelu v zmysle § 34 Tr. zákona a bez akýchkoľvek nežiadúcich následkov vyplývajúcich z ustanovenia § 34 odsek 3 Tr. zákona.“

16. Ústavný súd považuje v prvom rade za podstatné uviesť, že podľa už spomenutej konštantnej judikatúry nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Ústavný súd teda pripomína už spomenutý obmedzený rozsah jeho právomoci preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov, Trestný poriadok a Trestný zákon nevynímajúc, viedli k rozhodnutiu vo veci samej. K tomu dodáva, že nepatrí do jeho právomoci zaoberať sa rozhodnutím o vine a treste (II. ÚS 31/94) ani otázkou právnej kvalifikácie skutku, ktorý je predmetom trestného stíhania a o ktorom sa s konečnou platnosťou koná a rozhoduje pred všeobecnými súdmi (I. ÚS 18/00). Inými slovami, úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy taktiež vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inšinciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

17. Ústavný súd po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu (v kontexte dôvodov plynúcich z rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu, pozn.) konštatuje, že najvyšší súd ako súd dovolací konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne

akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu aj náležite odôvodnené. Ústavný súd v tomto smere akcentuje, že všeobecné súdy dospeli k záveru o trestnoprávnej zodpovednosti sťažovateľa na podklade celého radu vykonaných dôkazov vrátane znaleckých posudkov, ktoré aj podrobne vysvetlili vo svojich právnych záveroch (pozri body 14 a 15, pozn.), pričom postoj sťažovateľa počas hlavného pojednávania dominovala jeho snaha sa síce aj priznať (čo bolo vyhodnotené v jeho prospech pri ukladaní trestu na dolnej hranici trestnej sadzby, pozn.) avšak len k čo najmiernejšej trestnoprávnej kvalifikácii skutku kladeného mu za vinu (teda predovšetkým len k prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 Trestného poriadku, pozn.). K sťažovateľom poukazovanému nesprávnemu postupu okresného súdu, na ktorý, podľa jeho názoru účinne nereflektoval ani krajský súd v odvolacom konaní a ani najvyšší súd v dovolacom konaní, je ústavný súd toho názoru, že z gramatického výkladu ustanovenia § 257 Trestného poriadku vyplýva možnosť (ku ktorej je súd prvostupňový povinný pristúpiť, pozn.) obžalovaného vyjadriť sa k tomu, či je (i) nevinný, (ii) je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe, (iii) nepopiera spáchanie skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe. Trestný poriadok, teda dáva/poskytuje možnosť obžalovanému zaujať postoj k trestnej činnosti mu kladenej za vinu, pričom však nepočíta s inými alternatívami tohto vyjadrenia.

Inými slovami, obžalovaný má zákonom danú obligatórnu možnosť vyjadriť sa niektorou z predostretých alternatív, avšak bez ich akejkoľvek korekcie. Keďže však obžalovaný (v rámci zvolenej taktiky obhajoby, pozn.) svoje vyjadrenie modifikoval/doplňoval nad rámec Trestným poriadkom predpísaného prípustného postupu, okresný súd jeho vyjadrenie neprijal, čo mu taktiež umožňoval Trestný poriadok, a teda postupoval teda plne v zmysle zákona (resp. rozhodnutie o tejto otázke bolo v plnej kompetencii okresného súdu ako súdu prvostupňového, pozn.). Spôsob obrany sťažovateľa a taktika jeho obhajoby nemôže byť v prípade jej neúspechu pričítaná na vrub súdu, ktorý koná v súlade so zákonom (IV. ÚS 217/2013). Naopak, bolo povinnosťou okresného súdu zdokumentovať prednes obžalovaného v jeho plnom vyjadrení, tak ako bol prednesený na hlavnom pojednávaní, pričom obsahovú stránku tohto vyjadrenia si mal/mohol obžalovaný premyslieť konzultáciou s jedným zo svojich obhajcov. Taktiež ústavnému súdu

nie sú zrozumiteľné sťažnostné námietky sťažovateľa o tom, že neuviedol, ku ktorému skutku predmetné vyjadrenie adresuje, pretože sťažovateľovi bol kladený za vinu len jeden skutok, ktorý bol kvalifikovaný ako dva trestné činy, z ktorých jeden bol zločinom, resp. zločinom spáchaným v štádiu pokusu. Preto nie je ústavnému súdu zrejmé, k akým ďalším skutkom sa mal sťažovateľ vyjadriť, keď sa mal vyjadriť len k jednému skutku kvalifikovanému ako dva trestné činy spáchané v jednočinnom súbehu.

Vyjadrenie podľa § 257 Trestného poriadku má smerovať len k otázke viny, a nie k iným skutočnostiam vrátane polemizovania s trestnoprávnou kvalifikáciou skutku, ktorou sa mal a mohol súd zaoberať v rámci dokazovania smerujúceho k uloženiu trestnoprávnej sankcie. Správny bol taktiež postup okresného súdu, ktorý neumožnil sťažovateľovi uskutočniť takéto vyjadrenie už po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní, pretože zmyslom tejto právnej úpravy je v dôsledku priznania sa ku spáchaniu skutku eliminovať dokazovanie k otázke viny a pristúpiť len ku skúmaniu alternatív penitenciárnej zodpovednosti obžalovaného.

K výške uloženého trestu odňatia slobody vo výške štyroch rokov ústavný súd konštatuje, že tento bol uložený presne na dolnej hranici trestnej sadzby, ktorá bola vo výmere štyroch rokov v dolnej hranici trestnej sadzby až desiatich rokov v hornej hranici trestnej sadzby odňatia slobody. Ústavný súd teda taktiež nepovažuje za relevantné tvrdenia sťažovateľa o tom, že mu bol uložený nezákonný trest, ktorý nebol výsledkom postupu podľa § 34, § 36 až § 38 Trestného zákona (námietky sťažovateľa týkajúce sa nedostatočného zhodnotenia pomeru poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, aj v kontexte okresným súdom neprijatého vyhlásenia sťažovateľa o jeho nepopretí spáchania skutku, pozn.), keďže aj pri prevažujúcom pomere poľahčujúcich okolností by došlo k zníženiu len hornej hranice trestnej sadzby (§ 38 ods. 3 Trestného zákona, pozn.) o jednu tretinu a tento postup by nedopadal na dolnú hranicu trestnej sadzby, ktorá bola vo výške štyroch rokov, v ktorej aj súd sťažovateľovi trest odňatia slobody uložil. Argumentácia sťažovateľa v tomto smere je postavená na špekulatívnom základe.

18. V súvislosti so sťažovateľom deklarovanej prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.

19. Na podporu svojich záverov ústavný súd zvyrazňuje, že súčasťou práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uviedol: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. *Georgidias c. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva zároveň pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho konania považovaný za rozhodujúci (porovnaj napr. rozsudok vo veci *Ruiz Torijo c. Španielsko* z 9. 12. 1994, *Annuaire*, č. 303-B). Aj podľa judikatúry ústavného súdu odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované právo na spravodlivé súdne konanie (m. m. III. ÚS 209/04, IV. ÚS 112/05).

20. Ústavný súd uzatvára, že právne závery najvyššieho súdu nie je možné považovať za arbitrárne alebo zjavne neopodstatnené, v dôsledku čoho nezistil príčinnú

súvislosť medzi týmito napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu a sťažovateľom namietaným porušením označeného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto sťažnosť sťažovateľa odmietol z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

21. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa (zrušenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania) v danej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júna 2016